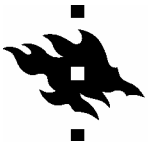

Tiedekunta/Osasto Fakultet/Sektion – Faculty Eläinlääketieteellinen tiedekunta		Laitos Institution – Department Kliinisen tuotantoeläinlääketieteen laitos	
Tekijä Författare – Author Suvi Erkkilä			
Työn nimi Arbetets titel – Title Praktisoivien eläinlääkäreiden utaretulehdusdiagnoosiikka - pilottitutkimus			
Oppiaine Läroämne – Subject Tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoito			
Työn laji Arbetets art – Level Lisensiaatin tutkielma		Aika Datum – Month and year Syksy 2007	Sivumäärä Sidoantal – Number of pages 53
<p>Tiivistelmä Referat – Abstract</p> <p>Utaretulehdus eli mastiitti on yksi yleisimmistä tuotantoeläimiä hoitavan eläinlääkärin kohtaamista sairauksista. Eläinlääkärin tulisi hoitaa utaretulehdus maitonäytteen viljelytuloksen perusteella. Monet eläinlääkärit viljelevät näytteet ja suorittavat bakteeridiagnostiikan itse omalla vastaanotollaan, jolloin tulokset saadaan mahdollisimman nopeasti. Maitonäyteviljelyitä tehdään praktiikassa erityisesti viikonloppuisin, jolloin näytettä ei voi viljellä muualla. Eläinlääkäreiden valmiudet maitonäytteiden diagnostikkaan vaihtelevat huomattavasti johtuen esimerkiksi vastaanoton varustelusta, henkilökohtaisesta kiinnostuksesta asiaan sekä praktiikan vilkkaudesta. Diagnostiikan laadussa on tämän vuoksi huomattavia poikkeamia. Diagnostiikan laatua ei kontrolloida tällä hetkellä mitenkään, eikä ole olemassa minimivaatimuksia bakteriologisen diagnostiikan tasolle. Laadunvarmistukseen ei praktiikkaolosuhteissa ei ole kiinnitetty juurikaan huomiota. Tässä tutkimuksessa pyrittiin selvittämään miten laadukasta praktikkojen tekemä mastiittiviljely on heidän arkityössään käyttämällä menetelmillä. Tämänkaltaista tutkimusta ei ole tehty aiemmin Suomessa. Viitteitä ei löytynyt myöskään ulkomaisista julkaisuista.</p> <p>Tutkimuksen kulku oli samankaltainen kuin laboratorioille tehdyissä interkalibrointitutkimuksissa. Tutkimukseen osallistuville eläinlääkäreille lähetettiin neljä maitonäytettä, joihin oli istutettu yleisimpiä utaretulehdusbakteereja. Eläinlääkärit palauttivat viljelytulosten mukana kyselykaavakkeen omista viljelykäytännöistään sekä laadunvarmistukseen liittyvistä asioista. Yhteensä 30 eläinlääkärää ilmoitti halukkuutensa osallistua ja heistä 28 lähetti vastauksensa. Vastaukset olivat hyvin eri tasoisia, osan päästessä lajitasolle ja osan pyrkiessä erottamaan esimerkiksi stafylokokit kolibakteereista. Myös käytetyissä menetelmissä oli runsaasti vaihtelua ja menetelmien valinta osin satunnaista. Laadunvarmistukseen ei kiinnitetty paljonkaan huomiota. Stafylokokit tunnistettiin parhaiten ja niiden osalta tulokset olivat hyvät. Kokonaisuudessaan tulokset olivat kohtalaisia.</p> <p>Praktiikassa tapahtuva bakteriologinen diagnostikka kaipaa yhdenmukaistamista sekä ohjeistusta praktiikkaolosuhteisiin soveltuvasta laadunvarmistuksesta. Näin parannettaisiin tulosten luotettavuutta ja tuotettaisiin karjanomistajille tasavertaisia palveluita. Eläinlääkärin tulee kertoa karjanomistajalle, että praktiikassa tapahtuva viljely poikkeaa laadultaan laboratoriossa tehdystä, jotta karjanomistaja voi halutessaan toimittaa rinnakkaisnäytteen laboratorioon. Näytteen analysointi on aina subjektiivista, joten laboratoriodenkin tekemässä diagnostikassa on tietty virhemarginaali. Äkillisissä, vakavissa utaretulehdustapauksissa praktikon itse suorittama maitonäytteen viljely voi olla eläimen hoidossa ratkaisevan tärkeä.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords utaretulehdus, mastiitti, interkalibrointi, maitonäyte, laadunvarmistus			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited Viikin tiedekirjasto			

■
HELSINGIN YLIOPISTO

■
HELSINGFORS UNIVERSITET

■
UNIVERSITY OF HELSINKI

Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information

Työn johtaja Prof Satu Pyörälä

Työn ohjaajat ELL Heli Simojoki, ELL Anna Pitkälä